

26.3.2026

Ennallistamissuunnitelman valmistelun lainsäädäntöryhmän

13. kokous

Aika: Tiistai 26.03.2025 klo 13:00-15:00

Paikka: Aleksanterinkatu 4-10 A321 sekä Teams

Paikalla: Tarja Haaranen (puheenjohtaja), Leila Suvantola, Antti Irla, Iris Mäntylä (sihteeri) (ympäristöministeriö), Karin Cederlöf, Noora Herranen (maa- ja metsätalousministeriö), Teo Kangaspunta (työ- ja elinkeinoministeriö), Mari Pihalehto (oikeusministeriö), Niina Huotari (valtiovarainministeriö)

Poissa: Erja Werdi (ympäristöministeriö)

1. Asialistan ja edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 13:00. Edellisen kokouksen pöytäkirjat 24.02.2026 ja 12.03.2025 hyväksyttiin.

2. Asetuksen 7.2 artiklaan liittyvä poikkeus - Puolustusministeriön luonnos kirjaukseksi

Sami Heikkilä kävi läpi puolustusministeriön lähtökohtia ennallistamisasetuksen 7.2 artiklaa koskevaan poikkeussäännökseen ja sen kansalliseen toimeenpanoon.

Keskustelu

Todettiin, että asetuksen 7 artiklan osalta kansallisesti on tarpeen säätää ainoastaan artiklan 2 kohdassa tarkoitettua poikkeuksesta. Artiklan 1 kohta koskee ennallistamistoimenpiteiden kohdentamista ja suunnittelua maanpuolustuksen näkökulmasta, eikä siitä ole tarpeen säätää kansallisesti.

Poikkeussäännöksen valmistelun kannalta keskeistä on tarkentaa sitä, mitä tarkoitetaan hankkeilla ja suunnitelmilla, joiden ainoa tarkoitus on maanpuolustus. Keskustelussa todettiin, että on tärkeää selkeyttää, minkälaisia hankkeita ja suunnitelmia poikkeussäännös koskisi sekä mikä olisi juridisesti yksiselitteisin tapa määritellä maanpuolustukseen liittyvät hankkeet ja suunnitelmat. Todettiin myös, että maanpuolustuksen kannalta tärkeisiin hankkeisiin voi sisältyä muitakin kuin puolustusvoimien lakisäätöihin tehtäviin kuuluvia hankkeita, ja että säännöksen soveltamisen tulisi olla selkeää myös tällaisten hankkeiden ja suunnitelmien osalta.

Puolustusministeriö laatii keskustelun pohjalta ehdotetun kirjauksen valtioneuvoston päätökseen. Lisäksi puolustusministeriö valmistelee poikkeusta koskevan säännösehdotuksen hallituksen esityksen valmisteluaikataulun mukaisesti.

3. Projektiryhmän (19.3) kommentit lainsäädäntöryhmän esitykseen

Iris Mäntylä esitteli ennallistamissuunnitelman valmistelun projektiryhmästä saadut kommentit lainsäädäntöryhmän esitykseen.

Keskustelu

Keskusteltiin valtioneuvoston päätöstekstistä ja siitä, miten lainsäädäntöryhmän tuottamaa tekstiä tulisi tiivistää. Todettiin, että lainsäädäntöryhmän luonnoksesta sisällytetään lopulliseen valtioneuvoston päätökseen todennäköisesti vain kansallista toimeenpanoa koskevat lainsäädännölliset toimenpiteet. Asetuksen velvoitteita koskevaa tekstiä tullaan karsimaan.

4. Ministeriöiden toimittamien kommenttien koottu läpikäynti ja keskustelu lakityöryhmän esityksestä ohjausryhmään

Iris Mäntylä kävi läpi koonnin työryhmän jäsenten toimittamista kommentteista valtioneuvoston päätöksen luonnostekstiin. Lisäksi käytiin läpi valtioneuvoston päätökseen tulevan tekstin viimeistelyyn liittyvä aikatauluehdotus.

Keskustelu

Keskusteltiin ennallistettujen kohteiden jatkuvan paranemisen varmistamiseen liittyvistä toimenpiteistä sekä siitä, miten ennallistamista koskevat tiedot tulisi merkitä asianmukaiseen rekisteriin, jotta tiedot siirtyvät omistajalta toiselle omistajavaihdosten yhteydessä. Tuotiin esille, että maa- ja metsätalousministeriön asiantuntijoiden mukaan ennallistamista ja siihen liittyvien tukien ehtoja koskevia tietoja ei voitaisi sisällyttää kiinteistörekisteriin. Asiantuntijoiden mukaan rekisteri tulisi pitää mahdollisimman selkeänä eikä sinne tulisi tuoda erilaisia oheistietoja.

Keskusteltiin heikentämättömyysvelvoitteen joustavasta soveltamisesta sekä kansallisista mahdollisuuksista rajata sen soveltamisalaa. Esille nousi kysymys siitä, voiko jäsenvaltio ottaa joustavan soveltamisen käyttöön vain tiettyjen luontotyyppien osalta tai tietyillä alueilla. Todettiin, että jäsenvaltio voi päättää olla käyttämättä joustavaa soveltamista tai soveltaa sitä ainoastaan valittuihin luontotyyppeihin. Näin ollen tiettyjä luontotyypejä voidaan jättää soveltamisen ulkopuolelle. Jäsenvaltio ei kuitenkaan voi ilmoittaa soveltavansa joustavaa soveltamista vain rajatulla alueella.

Todettiin, että maa- ja metsätalousministeriöllä on varauksia joustavan soveltamisen käyttöönottoon. Ministeriö on kuitenkin avoin tarkastelemaan joustavan soveltamisen mahdollisuuksia osana heikentämättömyysvelvoitteen toimeenpanoa. Alustavasti ministeriö pitää tarkoituksenmukaisena, että metsäiset luontotyytit rajattaisiin joustavan soveltamisen ulkopuolelle.

5. Hallituksen esityksen eteenpäin vieminen ja työstäminen

Iris Mäntylä ja Leila Suvantola esittelivät ympäristöministeriön ehdotuksen heikentämättömyysvelvoitetta koskevan hallituksen esityksen työstämisestä sekä siihen liittyvistä aikatauluista.

Todettiin, että ympäristöministeriö on tuonut hallituksen esityspohjaan nykylainsäädäntöä koskevia tekstejä pohjatekstiksi. Sovittiin, että kukin ministeriö kommentoi ja täydentää hallituksen esityksen alkuosiot omalta osaltaan 17.4 mennessä. Esityksen keskeisten ehdotusten ja perusteluiden kirjoittaminen ajoittuu touko-heinäkuulle. Hyväksyttiin esitetty etenemistapa ja aikataulut. Todettiin, että kesälomakausi aiheuttaa haasteita hallituksen esityksen kirjoittamiselle. Sovittiin, että kesäloma-aikataulut selvitetään ja työ järjestellään siten, että kukin valmistelija pystyy kirjoittamaan heille kuuluvat osiot.

6. Vaikutusten arviointi ja mallit sen toteuttamiseksi

Iris Mäntylä ja Leila Suvantola esittelivät ympäristöministeriön ehdotuksen vaikutusten arvioinnin toteuttamisesta. Todettiin, että erillisen selvityshankkeen toteuttaminen ei ole mahdollista hankkeen

aikataulun puitteissa. Ehdotettiin, että virkатыönä tehtävää vaikutusten arviointia täydennettäisiin ja rikastettaisiin toteuttamalla kysely hallituksen esityksen keskeisistä ehdotuksista sidosryhmille ja tutkijoille sekä järjestämällä kyselyn perusteella kohdennettu keskustelutilaisuus keskeisimmille sidosryhmille ja tutkijoille.

Keskustelu

Todettiin, että kyselyn ja keskustelutilaisuuden järjestäminen on perusteltu tapa täydentää vaikutusten arviointia. Lisäksi todettiin, että näiden rinnalla on todennäköisesti tarpeen järjestää erillinen keskustelu esityksen perustuslaillisista vaikutuksista perustuslakiasiantuntijoiden kanssa. Tätä varten on kuitenkin tarpeen linjata tarkemmin keskeiset ehdotukset, erityisesti luontotyyppisuojelelun mahdolliseen laajentamiseen sekä joustavan soveltamisen toimeenpanoon liittyen.

7. Muut asiat

Ei muita asioita

8. Seuraava kokous

Seuraava kokous pidetään torstaina 21.04.2026 klo 13.00-15.00.

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 14.30.